

DÉLMAGYARORSZÁG

72. évfolyam
195. szám
1982.
augusztus 20.,
péntek
Ára:
1,80 forint

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Hármas ünnep

Aki nem ismer bennünket, nehezen értené meg, *hogyan* lehet egy napon hármát ünnepelni. Hogyan tartozhat össze első királyunk napja, az újkénvéri és az alkotmány? Ha mind a három fontos, miért nem ünnepeljük meg mindegyiket külön? Ha összezsúfoljuk, melvik csorbul közben? A csorbulás gondolati fogyatkozásokban vagy érzelmi kihagyásokban jelentkeznek?

Aki ismeri nemzetünket, aki látatos történelmünkben, augusztus 20-án úgy állítja egymás mellé a három szimbólumot, hogy közben *egyik se* kisebbedjék.

Nem volt szava a magyarnak, hogy a fölként koronás uralkodót megnevezze. Kölcsönvette a szlávoktól a király szót. Nem volt szava a koronára se. A görög-ből átvette a latin, onnan pótolta mi. Szent szavunk sem volt, illetve másképpen hangzott, és mást is jelentett. Mitől volt akkor magyar az első király, akit Szent Istvánként tart számon egy nemzet történelmi emlékezete? Még a keresztneve is idegenül hangzott akkor. Térdre ereszkedő király a pajzsra emelt vezér helvét?

A fej volt magyar, amelyikre a koronát fölítették. Világvege hangulat volt akkor az ezredfordulóval az antikrisztus eljövételét várta a világ keresztény része. Aki abból a zsongásból ki tudta érezni, merre kell fordulnia az értette az idő parancsoló szavát. Annak füle volt a halásra.

Megint ellenkezhetnénk, mert leghíresebb közönségforgatóink éppen erről a finom hallásról nevezetesek. Az első hang leütésére tudják mindjárt, merre kell fordulniuk. A széi első lebbenésére képesek hátat fordítani akár saját maguknak is. Csakhogy a közönségforgatók hitvány emberek, maguk akarnak túlélni minden veszedelmet a legkisebb karcolás nélkül. *Első királyunk egy nemzet sorsát fordította meg*. Az országot terelte arra az útra, amelyiken járni lehetett. Bölcsesség és erő kellett hozzá. Nagy munka volt. Véres is.

Keressük az arcát, de nem találjuk. Alig maradt ránk valami, aminek a segítségével magunk elé idézhetnénk. Törvényei kemények, intellemei bölcsek. Az iszonyatos keménységet és a szent alázatot nehéz egymás mellé állítanunk. Szigorúságából diktátor hajlamú silány uralkodók is igyekeztek példát meríteni, arcát ezért mindig olyanra rajzolták, amilyenre éppen szükségük volt. Csakhogy a diktátorok — az aprók és a nagy híreik is — mindig gyávák, és mindig gyöngék az előrelátásra. A mi Istvánunk nem lehetett ilyen. Azért fordult a pápához koronáért, hogy ne legyen hibérese Európa hatalmainak. Hogy magyar maradjon a magyar. Ezt az embert nem szabad elfelejtünk.

Megcsókolni való szent dolog volt nálunk még a leezett kenyér is. A kenyérmosdató víznek is gyógvító erőt tulajdonítottak. Kenyeret eldobni? Még a morzsát se volt szabad.

A családi áhítatos kenyérvárástól messzire jutottunk. Orvosi tanácsok is mondták sokszor, ne evünk annyit belőle. Lehet, hogy az orvosok azelőtt is tudták, de aki kenyérral és szalonnával ment el aratni hétszámra, utána csépelni, az másféle hangokra hallgatott. Teljes esztendei biztonság tudatával térhetett haza, ha megkereste a család kenyerét. Sanyarú idők *főlséges* boldogsága.

Aki dolgozik, ma is kenyeret keres. *Munka és kenyér ma is egybe tartozik. Biztos munka, biztos kenyér.*

Megszoktuk már, minden évben ünnepi nyilatkozatban hangzik el, hogy megteremtett az ország kenyere. Figyelünk még rá egyáltalán? Mert a megszokás elhomályosít. Gondoljunk csak bele, mi lenne itt, ha egyszer úgy kellene fordítanunk a szót, hogy most, sajnós, nem termett meg az ország kenyere. Nálunk ez nemzeti katasztrófát jelentene. Adózunk tehát minden évben *elismeréssel, megbecsüléssel* a szántó-vető embernek. És *mindenkinek*, aki tisztességes munkával keresi a kenyerét.

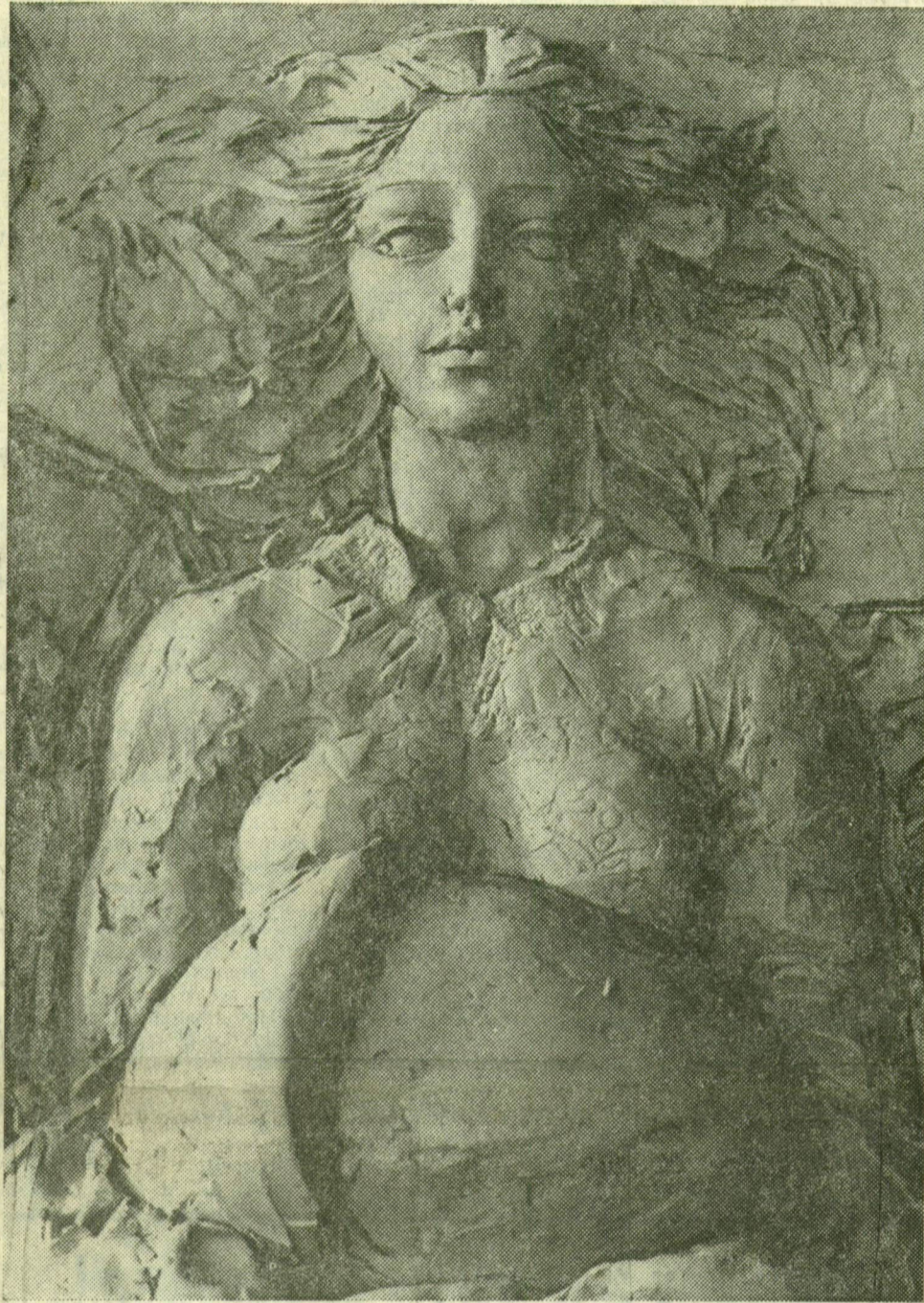
Küldünk mi külföldre nemzeti szalagos paprikát is, sőt idén dinnvét is láttam odakint. Itthon azonban csak a mai ünnepen kötik át a föld termését, de abból is csak a kenyeret. Nemzeti kenyérünk? *Az ország kenyere*. Nehéz években egy ország anyagi biztonsága.

Emelkednek az árak. Olyan áramlat ez, nem tudunk kiérni előle. Azt hiszem, hazai vonás, hogy a kenyérhez nyúlnak legkésőbb az árvetők, és erre szívesen fel legjobban. Nem szeretjük, hogy drága kenyérünk pénzben kifejezve is drága. Hozzátesszük magunkban mindig, legalább itt lenne jó megállnunk.

Alaptörvényünk az *alkotmány*. Akkor is fordult a nemzet sorsa, amikor megszületett. Akkor is történelmi kényszer terelt bennünket, amikor új utat választottunk. Akkor is kérdés volt: meghalljuk-e a nagy zsongásban a fordító szót? Azt halljuk-e meg, amelvik nem közönséget fordítat velünk, hanem jövőnket alapozza meg. Akkor is kérdés volt: magyar marad-e a magyar?

A feudális állam meztérmetőjének és a szocialista állam alaptörvényének sok köze nem lehet egymáshoz, hiszen a magát túlélt feudalizmusnak még a gyökerét is ki akartuk irtani. Két kéz mégis átváltozott ezer év fölött, és egymásba kapcsolódik: a *sorsválasztás* közös bennük. Nagyon vigyáznunk kell, mert az egyik kéz a miénk. Legyen erős a munkára, és maradjon tiszta.

Horváth Dezső

Részlet Tóth Valéria ópusztaszeri domborművéről

Gazdag alkotmány napi program

Augusztus 20-án — immár hagyományosan — a Parlament előtti Kossuth Lajos téren ünnepélyesen *felavatják* néphadseregünk új tisztjeit. A fővárosban ismét megrendezik a *vízi és légi parádét, este pedig színpompás tűzijáték nyújt látványosságot.*

A Hazafias Népfrent Országos Tanácsa és megyei bizottsága, a megyei tanács és a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa alkotmányunk ünnepe ismét megrendezi *Opusztaszeren* az Árpád emlékünnepeket és munkás-paraszt találkozót. Fél 10 órakor kerül sor *Tóth Valéria* szobrászművész domborművének leleplezésére. Avatóbeszédet *Tóth Dezső* művelődési miniszterhelyettes mond.

Az *ünnepi nagygyűlés 10 órakor kezdődik*. A szónok *Óvári Miklós*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára lesz. A nagygyűlés után *kulturális programok* kezdődnek. Lesz néptáncbemutató, színpadra lépnek a bábosok. A programban szerepel még divatbemutató, délelőtti 11-től este 6-ig lovasversenyek lesznek.

Az ünnepekre utazók érdekében *kisegítő járatokat* indít Sándorfalváról, Szegedről, Dóctról, Csengeléről, Kistelekről és Baksról a Volán. A buszok a kora esti órákban indulnak vissza.

Lakásépítések

A DÉLÉP munkájáról

Idestova két hónapja túl vagyunk a féléven, s ez az idő bőségesen elegendő ahhoz, hogy az év első hat hónapjának teljesítményeit az üzemek, vállalatok értékeljék, számba vegyék, és — amennyiben egyáltalán lehet — az eddigi tapasztalatainkból ötleteket merítsenek az év további felében végzendő munkákhoz. Vagyis ahhoz, hogy mehessenek jobban, ha nem úgy mentek. Márpedig kevés céget találunk mostanában, amely vállalati eredményeit a népgazdasági közös nagykönyvbe csupa piros betűvel írhatná. Ha csak a számokat nézzük, azt mondhatjuk, „simán fut” a DÉLÉP, mert hogy a vállalatnak az első fél évben a működési területén 982 lakást kellett volna átadnia, ehelyett pedig dolgozói jóvoltából 1026-ba költözhetek be a boldog lakók. Ám, ha a szegedi eredményeket nézzük, abból a „nagy összesenből”, inkább azt mondhatjuk, nehéz te-repen halad a DÉLÉP szekerere.

Első pillantsára ez is jobban fest, mint sok más hasonló cég átlaga, mert erre a félévre 554 lakás átadását tervezték, ám 606-ot teljesítettek. A döccenő csak ott van, hogy — különösen a nehezen levetkőzhető és megrögzött bázisszemléle-

tet vesszük elő — tavaly ilyenkor többet adtak át, mint most. Vagyis, egyszerűen kevesebbet terveztek átadni is, mint tavaly. A napokban költöznek az új lakók az építők nyelvén Észak II-nek nevezett új lakótelep házaiba, és edzett lakók lévén, egykedvű türellemmel veszik tudomásul, hogy útjuk építési területen vezet át. Igaz, hogy nem méltatlankodnak érte, de zavarja őket. Ez még a kisebb baj. Ez a fajta félkész állapot, amely már-már úgy hozzátartozik hazai építőiparunkhoz, mint gomb a kabáthoz, magukat az építőket is zavarja.

Hol van az az ideális állapot, amikor úgy kezdhetnek hozzá a falak emeléséhez, a panel szereléséhez, hogy odalent a föld alatt minden rendben van, vagyis, ahogy a nagykönyvben meg van írva, elkészültek a közműépítéssel, ahhoz jóval előbb is kellett volna kezdeni. Ám előbb kezdeni csak akkor tudták volna, ha az eddiginél jóval korábban lett volna biztos beruházási program. Ez azonban csak az előző év harmadik negyedében kapott zöld utat — mint azt Mácsai Lajostól, a DÉLÉP termelési fősztályvezetőjétől megtudtuk. Ez aztán azt

eredményezte, hogy ettől kezdve már semmi sem „úgy, ahogy a nagykönyvben”... Aminek egymást követnie, az majd-hogynem párhuzamosan épül. Nemcsak épül, szépül is városunk — ha kapnak festéket. Ugyanis a korábban sokat szidott „egyenszürke” panelfalak egy idő óta, mint láthatjuk, kiszínesedtek. Szép program, okos program, ám némiképp veszélyezteteti, hogy bizonyos importkorlátozások miatt nem kap a házigyár elég festéket. Nem valamiféle nosztalgiaadivat megnyilvánulása

I. Zs.

Óvári Miklós Szegeden

Csütörtökön délután gyéneke érkezett *Óvári Miklós*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára. Szeged közigazgatási határán *dr. Koncz János*, a megyei pártbizottság titkára fogadta, majd a Központi Bizottság titkára Szegeden találkozott *Győri Imrével*, a KB tagjával, továbbá a megye és a város vezetőivel. A baráti találkozón részt vett *Gyárfás*

Mihály, a megyei pártbizottság titkára, *Török József*, a városi pártbizottság első titkára, *Szabó Sándor*, a megyei tanács elnöke és *Papp Gyula*, a városi tanács elnöke.

A vendégek este megtekintették a Szabadtéri Játékokon Strauss: A cigánybáró című daljátékának előadását. Óvári Miklós ma beszédet mond az ópusztaszeri alkotmány napi nagygyűlésen.